

"İnikas" ile "temessül" arasındaki fark nedir?

İnikas ve **temessül**; bir şeyin aynı ile başka bir şeyde yansması demektir. Mesela, bir mum etrafında halka şeklinde on adet ayna bulunsa, her bir aynada mum temessül eder. Yani aynı vasıfları ile o aynaların içinde bulunur. Bir tek mum iken, on mum olur.

Nurani varlıklar ile onun zıddı olan kesif varlıkların yansmasında ve temessülünde durumları farklılık arz eder, hükümleri başka başkadır, biri hakiki yansır, diğeri sadece görüntü olarak yansır.

Nurani bir varlık yansıdığı yere kendi aslındaki vasıfları da götürür, bir nevi yansıyan ile yansımaya mahal olan şey aynı gibi olur. Mesela, aynada yansıyan güneş kendine özgü vasıflarını aynaya da aksettirir, bir nevi küçük bir güneş o aynada oluşur. Aynen güneş gibi o da ısı ve ışık verir, fark sadece azamet ve kibriyadadır. **Nuranin temessülü temessül ettiği yeri, yani yansıdığı yeri kendi gibi yapar.**

Kesif, yani madde ve cismin hükmettiği şeylerde ise yansımaya, temessül sadece görüntü olarak vardır, vasıflar oraya aksetmez. Onun için yansıyan şey ile yansımaya mahal olan şey farklıdır, aralarındaki tek ilişki görüntü naklidir. Mesala, maddi ve kesif olan bir taş, aynada yansısı, sadece görüntüsü oraya gider, taşın kendine ait vasıflar oraya geçmez.

İnikas genel bir mana iken, **temessül** özel bir manadır. Yani in'ikas genel manada yansımak manasına gelirken; temessül, yansımanın da ötesinde vasıflarıyla ya da bütün mahiyeti ile yansımak manasına geliyor.